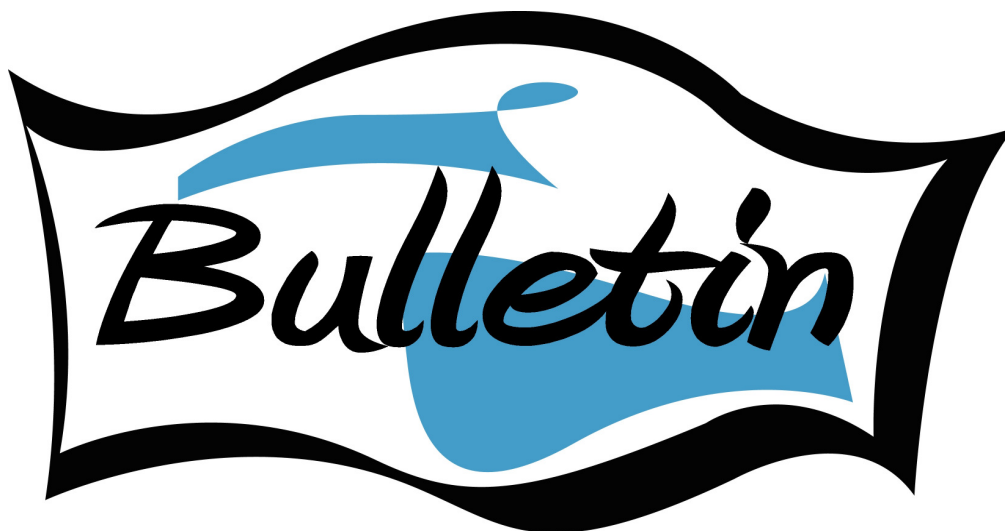

KSV

KLUB SPOLEČENSKÝCH VĚD, Z.S.
SEKCE REGIONÁLNÍCH DĚJIN

Politických vězňů 9, BOX 836, 111 21 Praha 1

Email: klubsv@klubspolved.cz

1

Obsah:

- Úvod – uznání práce historiků (Ing. Lubomír Vacek, CSc.)
- Regionální dějiny, zkušenosti a aktuální úkoly (RSDr. František Kovanda)
- Pamětní desky v hlavním městě Praze (PhDr. Václav Bártík)
- Loupeže za bílého dne aneb konec českého průmyslu (RNDr. Jan Mráz, CSc.)
- Hitlerovské plány na likvidaci průmyslu v ČSR (RSDr. Karel Vrba)
- Díky historii se můžeme poučit do zítřka (Ladislava Šimková)
- Naše zázemí – odborná literatura (Ing. Václav Tomeš)
- Informační zdroje věnované osobnostem (Věra Bartůňková)

FAKTA – Zajímavosti

- Matice Slezská
- Mládežnická historie
- Knihovna – Rožmitál – regionální literatura
- HDK NR KČP

Redakční rada: F. Kovanda, J. Mráz, V. Tomeš, L. Šimková, V. Bártík

ÚVOD

– uznání práce historiků

Práce historiků je obdivuhodná. Zvláště, když se jí ujmou obětaví a zkušení odborníci. A to se stalo před pěti lety, kdy byla v Klubu společenských věd založena sekce regionální historie.

Zprvu několik ochotníků získávalo z různých regionů, podniků i od jednotlivců stovky knih a brožur, záznamů a fotografií dokumentujících dějiny dělnického, sociálního a socialistického hnutí v Praze. Postupně sekce rozšířila své působení a nezůstalo jen u shromážděných dokumentů ve skříních a regálech. Katalogizace a třídění vyústily do využití pro praxi – osvětu, informaci, propagandu – ve zveřejňovaných textech, prezentovaných na nesčetných diskusích a besedách, a sledovaných na výstavních panelech. A tak se dozvídáme o úspěších, ale i strastích minulé doby ve středních Čechách, na Jihlavsku i ve Vyškově.

Historická fakta dokládají ohromné úsilí vynaložené na vybudování základů socialismu u nás. Obsah dokumentů je současně důkazným prostředkem proti pravicové deformaci výkladu dějin. Tisíce událostí, příkladů dokumentuje pozitivní vývoj let po druhé světové válce až do devadesátých let minulého století. Dokumentuje i devastaci ekonomiky a kultury po „slavné sametové revoluci“ - rozpad podniků, průmyslu, zemědělství, ztrátu zaměstnání a růstu sociálních rozdílů ve společnosti. To vše lze spatřit ve stovkách, dnes už ve dvou tisících psaných a fotografovaných dokumentech.

Nevídaná sbírka dokladů je rozsáhlým souborem dat o vývoji obcí, měst, závodů, družstev, ale i životních příběhů různých sociální skupin

i jednotlivců. Je to sociálně empirický důkaz o vývoji detailu v rámci celku, který doplňuje a podpírá celospolečenský rozměr poznání historie. Má punc pečlivé vědecké práce.

Navíc činnost sekce obohatila odbornou činnost Klubu v oblasti historie. Je akceptována i státními institucemi, třeba Národním muzeem anebo hejtmanstvím Středočeského kraje.

Kromě té rozsáhlé odborné práce regionálních historiků je sekce příkladem v organizování práce, v upevňování kontaktu s lidmi a zejména v získávání mladých. To vše pod vedením nejzkušenějšího z nich Františka Kovandy.

S uznáním nebývalého vkladu sekce regionální historie k poznání vývoje a stavu společnosti

Ing. Lubomír Vacek, CSc- sociolog

REGIONÁLNÍ DĚJINY, ZKUŠENOSTI A AKTUÁLNÍ ÚKOLY

K vydání informačního Bulletinu máme několik důvodů. Končí rok 2015. Chceme informovat, jaké jsme získali další zkušenosti a jaké hlavní úkoly jsme plnili.

Naše sekce regionálních dějin Klubu společenských věd vznikla v dubnu 2010. Velmi iniciativně a konkrétními úkoly nám pomáhal tehdejší předseda KSV **Ing. Lubomír Vacek CSc.** a ti, kteří se zajímali o regionální dějiny, v první řadě **doc. PhDr. Hana Kráčmerová CSc.** Od založení sekce jsme uspořádali 15. pracovních setkání regionálních historiků. Řešili jsme obsah, metody a formy naší činnosti, dostáváme náměty jak zvyšovat péči o tuto významnou oblast obecných dějin, dobře "zmapovat situaci", jak jsme tomu v začátcích naší činnosti říkali jak rozšiřovat okruh našich spolupracovníků. Nemohli jsme navázat na předchozí zkušenosti. Proto jsme studovali obsah dokumentů přijímaných např. dřívějším Ústavem dějin KSČ a dalších institucí, např. Ústřední rady odborů, ke zpracování historie podniků a závodů. Získali jsme řadu publikací s pokyny a zkušenostmi ke zpracování regionálních dějin, k práci kronikářů obcí a měst aj. V současnosti sledujeme vydávání regionální literatury.

Velmi nám prospělo uspořádání **celostátní konference k regionálním dějinám** v březnu 2011 v Čelákovcích u Prahy.

Na **jednání sekce 27.8.2014** jsme přijali i některá opatření k dalšímu zkvalitňování naší činnosti, a to zejména v okresech, krajích i mnohých místech. Průběžně doplňujeme dokumentaci - knihovnu. Zpracováváme fakta "**Závody, podniky včera a dnes**". Pečujeme o životopisy průkopníků dělnického a komunistického hnutí a dalších osobností, těch, kteří se významně zasloužili o naši zemi, vědce, kulturní činitele, ale také hrdiny socialistické práce, úderníky. O konkrétní činnosti na těchto úsecích práce nás informují členové sekce na dalších stránkách.

Významným úkolem pro nás a naše spolupracovníky bylo připomenutí **70.výročí osvobození Československa od fašismu**. Bylo to vskutku potřeba. Kolik neobjektivních hodnocení vyslechli občané naší země ve sdělovacích prostředcích i v projevech mnohých politiků k tomuto výročí. Proto jsme se aktivně zúčastnili řady setkání v mnohých místech.

Mimořádnou pozornost při plnění tohoto úkolu jsme věnovali Středočeskému kraji. Je to již dlouhodobé získávání historických dokumentů (včetně publikací), zvláště pak z období května 1945. Hlavní akcí se stalo setkání regionálních historiků, kronikářů a pamětníků uspořádané dne 16.května 2015 v **Rožmitálem p. Třemšínem**, které se konalo pod záštitou radního pro oblast kultury a památkové péče Středočeského kraje **Ing. Zdeňka Štefka**, a to za pomoci města v čele s jeho starostou **Ing. Josefem Vondráškem**, poslancem PČR, dále Městského kulturního střediska (**Mgr. František Žán**) a Centra celoživotního vzdělávání s

knihovnou manželů Tomanových (**Dana Súlovcová**). Na celkové organizaci se podíleli KV KSČM Středočeského kraje, OV KSČM Příbram, Benešov a Beroun. K dalším setkáním věnovaným 70.výročí došlo i v Kolíně a Mladé Boleslavi a dalších místech. Středočeský kraj patří k našim dobře "zmapovaným místům" regionálních dějin.

Setkání regionálních historiků, kronikářů a pamětníků se také konalo v budově Magistrátu hl.m. Prahy pod patronací Klubu zastupitelů KSČM hl. m. Prahy. Náš dík patří i Haló novinám za komentování činnosti sekce regionálních dějin.

V roce 1916 budeme pokračovat na všech úsecích naší činnosti. Přivítáme návrhy, podněty i podíl spolupracovníků na vzájemné činnosti.

Chceme přispět k **95.výročí založení KSČ**, které si připomeneme v květnu příštího roku, kdy bude probíhat i IX. sjezd KSČM. K tomuto výročí máme hodně dokumentů. Zájemci je mohou využít. Naši spolupracovníci **Ing. Václav Tomeš** a **Jitka Dvořáková** rádi pomohou.

* * *

Ještě jednou díky za spolupráci v péči o regionální dějiny našim spolupracovníkům v Praze, KV KSČ Praha, Středočeského kraje, Ostravy, Brna a všem dalším. A do okresů a míst? Připomeneme - Příbram, Benešov, Beroun, Mladá Boleslav, Mělník, Praha-Východ, Praha-Západ, Kolín, Kutná Hora, Opava, Frýdek-Místek, Kladno, Chrudim, Nymburk, Chomutov, Teplice, Semily, Strakonice, Písek, Břeclav, Znojmo, Ústí nad Orlicí, Vyškov, Pardubice, Tábor, nesmíme zapomenout na pražské obvodní výbory. Na koho jsme zapomněli ? A do míst ? Rožmitál p.Tř., Dobříš, Vratimov, Kunratice u Prahy, Třešť, Zastávka u Brna, Poběžovice, Chocová Planá, Libčice n.Vlt., Vrbno p. Pradědem.

A také jsme byli na Slovensku - Bratislava, Spišská Nová Ves.

Na shledanou v roce 2016 !

RSDr.František Kovanda

PAMĚTNÍ DESKY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

Snad všechna města mají své významné historické a kulturní památky, a také památky zdánlivě všední a neokázalé, které jsou však neoddelitelnou součástí dějin města. Patří k nim m.j. pamětní desky. Snad všechna města mají své významné historické a kulturní památky, a také památky zdánlivě všední a neokázalé, které jsou však neoddelitelnou součástí dějin města. Patří k nim pamětní desky. Praha je plná pamětních desek, které připomínají významné i méně významné osobnosti ať už z oblasti umění, vědy, historie či politiky. Téměř v každé pražské ulici lze nějakou pamětní desku nalézt. V Praze lze nalézt mnoho pamětních desek ze všech časových období. Jen v centru Prahy jich je na 290. Stačí jen chodit ulicemi se vztyčenou hlavou a dívat se kolem sebe.

Historii národa tvoří lidé a jiní lidé některým z těch tvůrců odhalují pamětní desky, aby jiní lidé si u nich připomněli, kde se tyto tvůrci narodili, kde žili a pracovali, čím si zasloužili pozornost, obdiv i slávu, či kde opustili tento svět. A tak jsem i já na svých vycházkách Prahou a okolím s fotoaparátem v ruce začal zaměřovat objektiv na tyto pamětní desky. Fotografií pamětních desek osobností postupně přibývalo, a tak jsem je začal prezentovat na webu. Počátkem září 2015 bylo v souboru "*osobnosti*" uvedeno 610 pamětních desek.

Při hledání a registrování pamětních desek v Praze lze nacházet desky různých druhů a obsahů, desky historické, povodňové, zakladatelské, donátorské, pamětní desky připomínající důležité historické události, významné stavby paláců, domů i různých významných staveb (metro, mosty aj.) a mnohé jiné, z nichž některé se mohou vzájemně překrývat. V Praze lze nalézt mnoho pamětních desek ze všech časových období. Mnohé z nich jsou jen v jazyce latinském, některé v hebrejském a mnohé jsou i vícejazyčné. Pamětní desky jsou často umístovány na nejvýznamnějších objektech městské správy, např. na věži Novoměstské radnice z r.1561 nebo na Staroměstské vodárenské věži z r. 1577 a pod. Nad portálem Klementina v Křižovnické ulici je např. klasicistní pamětní deska z r.1783

sdělující, že císař Josef II. se zasloužil o náboženský život v Čechách tím, že areál bývalé jezuitské koleje sv.Klimenta přenechal arcibiskupskému semináři, který zde sídlil. V souboru "*paláce, domy a stavby*" je zařazeno k uvedenému datu 151 pamětních desek, v souboru "*různé*" jich je zatím 143 desek.

Mnoho pamětních desek lze nalézt na kaplích a kostelech. Na svatovítské katedrále vlevo od Zlaté brány je i první pamětní desku v Praze (r.1396) a císař Karel IV. je na ni zvěčněn jako stavebník metropolitního chrámu v Českém království (v r. 2006 byla nahrazena kopií). Pamětních desek na církevních objektech je zatím uvedeno na webu 54 pamětních desek.

Lze nalézt i desku tzv. antipamětní s textem: "Zde stával od 17.století dům, ve kterém se nikdy nic pamětihodného nestalo. Kéž se česká historie i nadále vyhýbá tomuto místu".

Zpracovat úplný seznam pamětních desek není snad ani možné. Pamětní desky jsou nejen odhalovány, ale z různých důvodů i odstraňovány a často i kradeny a ničeny. V samostatném souboru "*zmizelé a odstraněné*" jsou takové desky uvedeny a jejich počet se často mění. K uvedenému datu jsem takových desek zjistil 61.

Samostatnou kapitolu tvoří pamětní desky věnované obětem 1. a 2. světové války, odbojové činnosti, Květnové revoluce apod. V Praze jsou jich stovky a vyhledává je a na svých webových stránkách prezentuje Spolek pro vojenská pietní místa.

Kromě pamětních desek umístěných na veřejně přístupných místech existuje jich ještě mnoho uvnitř různých ústavů, nemocnic, úřadů, škol, divadel a jiných objektů, o kterých Pražané ani návštěvníci Prahy nevědí a které připomínají významné osobnosti vědy, umění i politiky. Tyto desky nejsou zpravidla běžně přístupné.

Pamětní desky, o kterých tento text pojednává, lze nalézt na internetové adrese "[Pamětní desky v Praze](#)".

PhDr. Václav Bártík

LOUPEŽE ZA BÍLÉHO DNE ANEB KONEC ČESKÉHO PRŮMYSLU

V roce 1989 zaujímalo Československo 11 místo ve světovém žebříčku průmyslové vyspělosti na světě. O 22 let později, v roce 2011, byl sestaven žebříček průmyslové vyspělosti 27 zemí začleněných do Evropské unie. Česká republika v tomto žebříčku zaujalo až sedmácté místo. Je vůbec možné, aby za dvě desítky let došlo k takovému propadu v průmyslové vyspělosti státu. Je to sice těžko pochopitelné, ale jak ukázala praxe, možné to je.

Podle dokumentů shromážděných sekci regionální historie Klubu společenských věd, z.s. od roku 1990, tj. za 25 let, bylo v České republice zlikvidováno přes 2 300 průmyslových podniků a závodů s nejrůznějším zaměřením průmyslové činnosti a nejrůznějších velikostí. I když je velmi obtížné získat potřebné údaje tak, aby co nejvíce odpovídaly realitě, lze s určitou statistickou chybou konstatovat, že bylo zlikvidováno (různými formami) přibližně 66 % českého průmyslu v porovnání s rokem 1989.

Na místech, kde dříve naplno vyráběly podniky a závody, dnes nacházíme většinou opuštěné a zchátralé budovy, často i ruiny nebo zplanýrovaná území. Nevyrůstají zde nové podniky a závody, ale plevel, případně kanceláře, obchody, hotely a někdy i byty, s nápisy „Prostory k pronajmutí“. Tak končí úsilí českých pracujících z dob Rakousko – Uherské monarchie, přes první republiku a zejména po roce 1948. Za 40 let vzrostla průmyslová výroba na šestinásobek v porovnání s rokem 1948.

U podniků a závodů, které dosud nebyly zlikvidovány, došlo ke značnému snížení produkce a pochopitelně i počtu zaměstnanců. Bohužel jsme často svědky úpadku i těchto podniků a závodů. Je tedy otázka, co z českého průmyslu zbude za dalších několik let a mohou zahraniční investoři nahradit tento kolosální úpadek českého průmyslu ve všech jeho důsledcích. Takto oslabený stát se stává velice závislý na jiných průmyslově vyspělých státech, na jejich rozhodnutích. Stává se vazalem těchto států. To jsme si přáli, to byl záměr průmyslově vyspělého Československa?

Kdo má na svědomí loupeže podniků a závodů za bílého dne, kterými po vytunelování byly tyto podniky a závody zlikvidovány, aniž by si toho široká veřejnost povšimla. Kdo má na svědomí to, co se s námi stalo. Kdo má na svědomí, že náš život budeme dožívat v chudobě a zadluženosti. Kdo má na svědomí ožebračení našich dětí a jejich potomků.

Přeci víme a historie nás poučila, pokud stát nemá velké přírodní bohatství, pak o životní úrovni obyvatel a o jeho kulturní vyspělosti rozhoduje právě průmyslový rozvoj. Je-li průmyslová vyspělost velmi nízká, pak nelze očekávat žádný blahobyt.

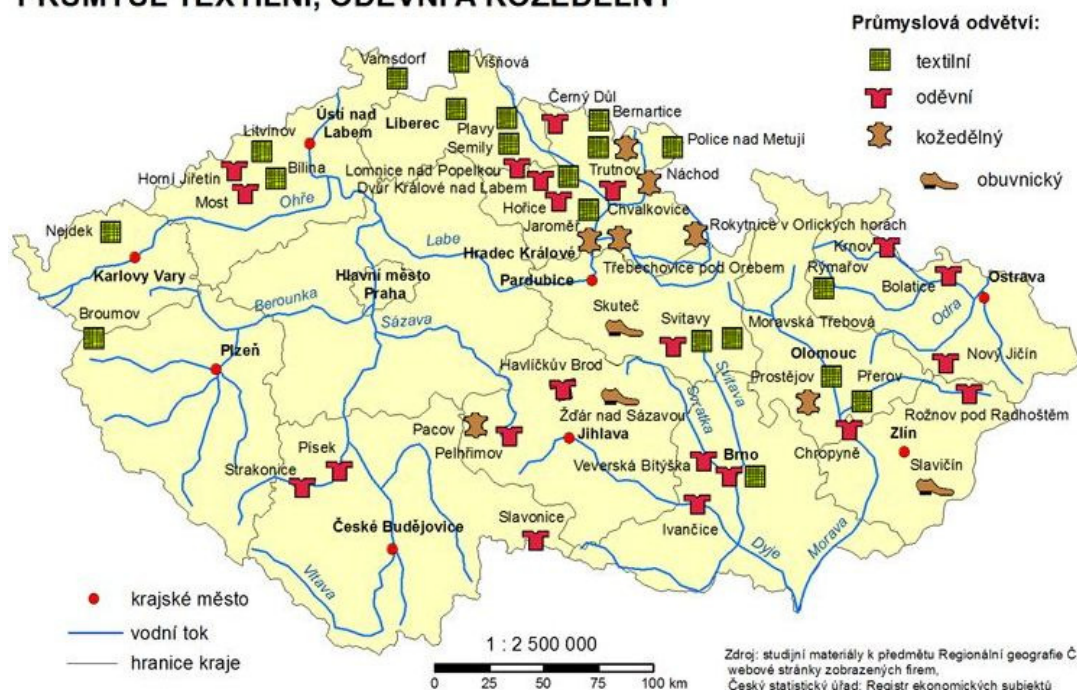
Odhadujeme, že jsme zlikvidováním průmyslových podniků a závodů a značnou redukcí výroby ve stávajících podnicích a závodech, ztratili minimálně 1,5 milionu pracovních míst, v porovnání s rokem 1989. Ztratili jsme většinu odbytišť na světových trzích, na kterých okamžitě zaujaly naše pozice jiné státy. Ztratili jsme vysoce kvalifikované dělníky a techniky, kteří své zkušenosti a umění nemohli předat nastupující generaci. Ztratili jsme, odhadem, 150 let usilovné a poctivé práce, kterou naši předkové věnovali rozvoji tohoto státu.

Sekce regionálních dějin Klubu společenských věd proto považuje za jeden z hlavních svých úkolů a za svou povinnost, podchytit a zdokumentovat vše, o co jsme restaurováním kapitalismu v roce 1989 přišli a našim potomkům zanechat doklady o tom, že jejich vlast byla vyspělou zemí, na kterou mohou být hrdi a měli by znovu usilovat o její postavení ve špičce vyspělých zemí.

V současné době sekce regionálních dějin zpracovává přehled podniků a závodů působících v jednotlivých krajích naší země před rokem 1989, přehled o počtech zaměstnanců v těchto krajích před rokem 1989 a přehled počtu pracovních míst, o které jsme likvidací podniků a závodů v těchto krajích přišli. Nejde nám jen o pracovní místa, ale snažíme se podchytit vše, co s těmito podniky a závody souviselo, jaký byl jejich přínos pro náš stát. K tomu ovšem potřebujeme široký aktiv spolupracovníků v jednotlivých regionech. Ty se nyní pokoušíme získat, a pokud vás tento příspěvek trochu zaujal, přihlaste se nám. Rádi přivítáme každého v našem pracovním kolektivu.

(mapka průmyslu po r.1989)

PRŮMYSL TEXTILNÍ, ODĚVNÍ A KOŽEDĚLNÝ

RNDr. Jan Mráz, CSc.

HITLEROVSKÉ PLÁNY NA LIKVIDACI PRŮMYSLU V ČESKOSLOVENSKU

V letošním roce si připomínáme 70.výročí osvobození Československa Rudou armádou a zároveň si připomínáme i jeho význam pro národy Čechů, ale i Slováků. Nalezené dokumenty nám umožňují poznat plány hitlerovců na konci války, mezi něž patřilo i připravované ničení ve všech vyklizovaných oblastech v rámci tzv. ARLZ.

Německé monopoly, které rozhodujícím způsobem umožnily nástup fašismu, kalkulovaly s ovládnutím mnoha zemí, jejich vyrabováním a využití všech hodnot pro jejich zájmy. Tyto základní dokumenty našly odraz ve strategii a taktice německého imperialismu. Prosazovaly se nejen v období, kdy nacisté v rozpoutané válce dočasně vítězili, ale v nejbrutálnější podobě se projevovaly zejména v době, kdy pod úderu Rudé armády se začala hroutit východní fronta a hitlerovci byli nuceni vyklízet obrovská území, kterých se předtím zmocnili.

Soubor těchto opatření, která směřovala k totálnímu zničení a vyrabování, zavlčení obyvatel a povraždění progresivních sil, vycházel ze základního cíle německého imperialismu zničit nebo alespoň co nejvíce poškodit prvý socialistický stát.

Souhrnně jsou tato opatření nazývána politikou „spálené země“!

Politika „spálené země“ vynalezená nacisty, byla uceleně formulována v rozkazu šéfa Hospodářského štábu Východ č. 455/44 z 1.června 1944 v podobě tzv. opatření ARLZ. Toto opatření bylo uplatňováno pouze na území SSSR, ale později na všech okupovaných území. Znamenalo :

A – „uvolnění“ R – „vyklizení“ L – „ochromení“ Z – „zničení“

Rozkaz mající obecnou platnost, především stanovil úkoly a kompetence jednotlivých složek nacistického aparátu. Odpovědnost za provedení opatření ARLZ se členila do dvou základních opatření vojenské a civilní. Opatření ARLZ se v podstatě rozpadala do dvou částí – „uvolnění a vyklizení“ (AR) a za ně odpovídaly civilní orgány. Vojenské orgány dodávaly dopravní prostředky na odvoz zboží, strojů a zařízení. U dalších opatření (LZ) „ochromení a zničení“ tam prioritou příslušela vojenským jednotkám, zapůjčení destrukčních jednotek, trhavin nezbytných pro provedení destrukcí.

Ve vyklizovaném prostoru nesměli zůstat žádní lidé schopní služby v nepřátelské armádě a také osoby schopné pracovat. V tom tkvěl základ nucené evakuace, která postihovala obyvatelstvo nepřátelské nacistům. Např. v SSSR prováděly jednotky SS a branná moc brutální násilnou evakuaci obyvatelstva, odvlékaly všechny práce schopné lidi do Německa v případech kdy se tomu občané bránili, prováděli masové exekuce.

U nás se o to pokoušely v případě továrny v Dubnici a na Ostravsku se uvažovalo o vyhnání všech osob od 16 až 60 let do Německa.

Na základě rozkazu 6.září 1944 prováděly jednotky SS evakuaci koncentračních táborů a v tomto rozkaze tkví základní příčina pověstných transportů, pochodů smrti a hromadných vražd na konci války, při nichž jednotky SS plně projevily svoji bestialitu.

Do Prahy přišel základní rozkaz vrchního velitelství branné moci v polovině září nejprve po vojenské linii a obdržel jej zplnomocněnc branné moci u německého státního ministra pro Čechy a Moravu generál Rudolf Toussaint, který okamžitě začal organizovat opatření ARLZ v oblasti vojenské. Již 5.prosince podal K.H.Frankovi přehlednou zprávu o provedených opatřeních a současně pro snadnější provedení všech etap rozdělil pro tentokrát na 12 oblastí od východu na západ. Vzhledem k tomu, že úkolů vyplývajících z příprav opatření ARLZ stále přibývalo, rozhodl se K.H.Frank svolat na 14.prosinec 1944 do Černínského paláce zvláštní poradu vedoucích Německých funkcionářů. Na poradě byli přítomní v obecných rysech seznámeni s účelem opatření ARLZ i se zásadami rozdělení pravomocí mezi vojenské a civilní složky.

A současně jim bylo sděleno, že pro protektorát má v oblasti civilní nejvyšší pravomoci K.H.Frank. Na poradě uložil, že je nezbytné začít s přípravou opatření ARLZ v těsné spolupráci se zplnomocněncem branné moci, a to nejdříve jen na Moravě, protože postup Rudé armády v Polsku se nebezpečně přibližoval průmyslové Ostravě.

Ministr hospodářství Dr. Bertsch v dochovaném dokumentu plánovaných opatření vybral 20 nejdůležitějších podniků a dolů. U každého ustavili nacisté tzv. štáb pro ochromení v němž je uvedeno kolik aut, vagonů potřebných pro odvezení demontovaných součástí bude třeba a adresář, ke kterému měly být tyto součásti dovezeny. Násilnou evakuaci obyvatelstva Frank nenařizoval, neboť se obával z vypuknutí povstání.

Šéf vrchního velitelství branné moci polní maršál Keitel v rozkaze 003132/44 GKdos ze 4.4.1945 zdůraznil, že v průmyslových a zásobovacích podnicích jsou odpovědny za opatření ke zničení a to i v oblastech orgány říšského ministra pro zbrojení a válečnou výrobu. To v českých zemích znamenalo, že rozhodující roli sehrávaly regionální skupiny zbrojní komise pro protektorát Čechy a Morava, které sídlily v Praze, Plzni, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Brně, Olomouci a Moravské Ostravě. Na základě jejich návrhů vyhlášoval Frank rámcové pokyny k realizaci ARLZ.

Mezitím úspěšně pokračovala ofenziva 2.ukrajinského frontu a provádění bratislavsko-brněnské operace a jejich postup děsil nacisty a proto v českých zemích realizovali další etapy opatření ARLZ. 6.dubna Frank nařídil, aby v politických okresech Hodonín, Kyjov, Uherské Hradiště a Uherský Brod východně od linie Mikulov, Uherské Hradiště, Valašské Klobouky byla provedena opatření R a L v podnicích v nichž to považují SS – Brigadeführer Dr.Bertsch za nutné.

Především se jednalo o závod České zbrojovky, akc.spol. Praha v Uherském Brodě, Chemické a zbrojní závody dříve V.Kyšner a spol. Praha, závod Bojkovice, letecký závod Avie v Kunovicích

a další podniky, které po vyrabování byly chromeny odmontováním nebo rozbitím nejdůležitějších součástí strojů a zařízení a připraveny ke zničení.

Na základě rozhodnutí vrchního velitelství skupiny armád Süd provedly německé oddíly destrukce v naftových závodech na Hodonínsku a v dalších 5 průmyslových podnicích a zapálily budovy gymnázia a měšťanské školy, které používaly jako kasárna.

Na základě rychlého postupu Ruské armády vydal Frank 17.dubna 1945 rozkaz k evakuaci německého civilního obyvatelstva města Brno a politického okresu Brno-venkov a zároveň v těchto sektorech urychleně přijata opatření LZ

(ochromení,zničení). Na základě Frankových rozkazů zničily destrukční oddíly od 19.-25.dubna 1945 zařízení brněnských nádraží, těžce poškodily a z části vypálily První brněnskou strojírnou, ze 70% zničily továrnu Ignác Storek, ocelárny, slévárny železa a temperované litiny a strojírnou a úplně zničily dílenskou budovu a správní budovu elektrotechnického závodu Akciové společnosti a dalších 5 podniků lehkého průmyslu.

Po osvobození Brna Rudou armádou rozšířil Frank oblast, že jižně od linie Kroměříž, Přerov, Vyškov má být provedena evakuace německého obyvatelstva a zároveň přijato opatření R,L,Z v oblasti všeobecného hospodářství včetně zbrojního průmyslu jakož i na úseku výživy a zemědělství. 27.dubna destrukční oddíl těžce poškodil kunovickou Avii, když vypálil 9 jejích objektů. Večer 3.května destrukční oddíl vyhozením trafostanic ,poškozením strojů a zařízení za pomoci trhavin vsetínské Zbrojovky a za jediný den způsobil škodu ve výši 55 milionů.

Schörnelovy jednotky realizovaly opatření ARLZ do posledního dne. 6.května zničili Hirschovu továrnu a demolovaly poštu v Hořicích, 8.května elektrárnu v Přerově a 9.května cukrovar v Drchanicích na Hané. Rozsáhle ničení bylo připraveno i v samotné Praze. Ženisté generála Rotného podminovali Prašnou bránu, Týnský chrám, Strakovu akademii, vysílač na Petříně, Studénské domovy, Novou techniku v Dejvicích, vojenskou nemocnici ve Střešovicích, Lobkovický, Černínský a Toskánský palác, Janečkovu továrnu, Waltrovku, část Pražského hradu, sídlo gestapa v Pečkově paláci, právnickou fakultu a křídlo odsouzených k smrti ve věznici na Pankráci...

Uskutečnění těchto plánů zabránilo vypuknutí Květnového povstání pražského lidu a pražská operace Rudé armády.

Připomenout si touto formou zločiny napáchané nacisty v závěrečném období války na území České republiky je v roce 70.výročí osvobození republiky zvlášť aktuální a současně i politicky potřebné, neboť západoněmečtí revančisté se pokoušejí je zpochybňovat a zkreslovat tak dějinné události a svoji účast na tomto dění.

RSDr. Karel Vrba

NAŠE ZÁZEMÍ – ODBORNÁ LITERATURA

Dovolte pár slov o naší sbírce regionálních tisků. Před časem, po zahájení soustavné činnosti sekce regionálních dějin KSV z.s. jsme si uvědomili, že postupně v průběhu času nenávratně mizí cenný zdroj informací pro regionální historii a to nejrůznější písemnosti. Jde o nejrůznější publikace vydávané v minulosti jak Národními výbory, společenskými organizacemi, podniky či závody, politickými orgány u příležitosti významných událostí, výročí, hospodářských úspěchů a patří sem i publikace vypracovaná konkrétními osobami jako jsou např. osobní paměti, vzpomínky, životopisy, nejrůznější formy zachycení významných událostí v regionu atd. Jde nám o to podchytit a uchovat vědomosti o dění, životě a historii regionů.

Důvodů, které nás přivedly k vytyčení tohoto úkolu je více. Za nejdůležitější pokládám především uchovat tento zdroj informací pro budoucí potřebu regionální historie. Zejména v poslední době se do popředí zájmu dostala potřeba ukázat skutečný průběh historických událostí. Jsme svědky záměrného zkreslování historických událostí, neb záměrně nesprávného hodnocení faktů a písemností. Písemnosti, které shromažďujeme mohou výrazně přispět k vyvrácení mystifikací a záměrného zkreslování historických událostí.

V současné době má sbírka již téměř 2 000 ks publikací. Pro snazší orientaci ve sbírce evidujeme tisky dle převažujícího tématu na celkem 8 tematických skupin s názvy „A“ až „H“.

Skupina	Význam
A	Nejpočetnější skupina, obsahuje tisky s obsahem vážícím se na konkrétní oblast
B	Podnikové a závodové tisky
C	Zahrnuje tisky věnované osobnostem
D	Věnováno pracovní iniciativě
E	Národní fronta
F	Hlavní m. Praha
G	Metodiky, zkušenosti
H	Různé, jinak nezařaditelné

Již dnes se jeví sbírka jako tematicky zajímavá. Potvrzuje se, že začíná plnit účel, který jsme od ní čekali. Již v současném stavu disponuje množstvím informací a faktů o minulosti regionů, které jsou jinak jen obtížně dostupné. Registrujeme i řadu skutečných unikátů. Zajímavé jsou publikace zachycující obyčejné životy dělníků, zemědělců, řemeslníků, kteří zanechali ve svých vzpomínkách a pamětech svědectví o dějinách svých regionů. Konkrétně máme doložen vývoj celé řady výrobních podniků od jejich vzniku až po současný stav. Dokumentována je např. výstavba Vltavské kaskády, Metra, zdokumentováno máme téměř 1 000 pamětních desek instalovaných v Praze, evidujeme výstřižky o významných osobnostech v počtu tisíců apod. V jednotlivých skupinách lze vysledovat převažující náměty jako

např. téma hlediska. Tyto publikace zachycují především období od konce 19.století, budování hospodářství, působení a vliv komunistické strany, boje proti fašizmu, vliv VŘSR na dělnictvo atd. Z časového století do roku 1989. Z pohledu pokrytí území je nejpočetnější skupina tisků o Středočeském kraji a hl. m. Praze. Ostatní kraje jsou zastoupeny dosud slaběji, nicméně postupně se náš fond daří doplňovat. Od r. 2012 nám přibylo víc jak 1 000 tisků.

Obsah sbírky zachycuje „**Katalog**“, který zveřejňujeme na internetových stránkách KSV z.s. a současně je k dispozici ve Šmeralově knihovně. Jednotlivé publikace jsou odborným zájemcům k dispozici.

Na závěr bych rád požádal o eventuelní spolupráci. Pokud se nerozhodnete pořídit si vlastní obdobnou sbírku o Vašem regionu a máte-li nějaké publikace tohoto druhu a nemáte pro ně využití, resp. můžete je postrádat, poskytněte je KSV z.s. sekci regionální historie k zařazení do této sbírky.

Děkuji

Ing. Václav Tomeš

DÍKY HISTORII SE MŮŽEME POUČIT I DO ZÍTŘKA

Rozhovor M.Hoření, redaktorky HaNo s Ladislavou Šimkovou. Dne 4.11.2014

Na nedávném semináři Klubu společenských věd (KSV), Sekce regionálních dějin, který seznamoval s výsledky badatelské činnosti mj. v oboru historie závodů a podniků v naší zemi, mě zaujalo vaše diskusní vystoupení. Jakým způsobem jste se zapojila do činnosti KSV? Kdo vás k tomu přivedl?

Ke spolupráci s KSV jsem se dostala prostřednictvím studia na *Univerzitě Jana Švermy*, kde nás oslovil předseda Sekce regionálních dějin Klubu společenských věd, z.s. František Kovanda spolu s Janem Mrázem. Požádali mě o spolupráci, protože potřebovali zapojit více sil do bádání a také proto, že Kladno, kde žiji, je bohaté na historii.

Navíc mne zájem o historii v té době fascinoval, ale neměla jsem podporu - nikoho, kdo by mi poradil, jak pracovat a s kým... Tedy jsem příležitost »chytila za pačesy«. Historie jako celek mne velmi zajímá, protože díky ní máme dnešek a můžeme se poučit do zítřka.

Jakým bádáním na Kladně, které je spojeno s bohatým dělnickým a revolučním hnutím, se konkrétně zabýváte?

Osobně se zabývám celým regionem Kladenska, a tedy sběrem informací o historii Kladna, kladenského průmyslu a průmyslové éry všeobecně.

Já sama jsem se zajímala o historii i proto, že mne trápily otázky typu: *Proč zmizely jistoty, které jsou pro lidi důležité? Proč se tak zvýšila nezaměstnanost? Proč naše země, kdysi tak silná, skončila na prahu bídy s vysokou nezaměstnaností?* Podívejte se třeba na Poldovku, která zaměstnávala téměř 20 tisíc lidí! Po převratu lidi propustila a skončila, respektive byla zlikvidována. Pomalinku zjišťuji, že záměrně...

Kolik času těmto badatelským činnostem věnujete?

Rozhodně je to méně času, než bych si představovala. Měla bych své úsilí umocnit, protože spoléhání na elektronické sdělovací prostředky se minulo účinkem. Spousta informací na internetu je totiž cenzurována či smazána úplně. Důkazem mi pro to bylo pátrání po minulosti mého dědečka Ladislava Veselého, který v předlistopadovém období 20 let pracoval jako generální ředitel textilních podniků *Perla* v Ústí nad Orlicí. Asi před deseti lety byly na internetu k dispozici videa a fotky dědečka s tehdejším prezidentem, jak jej provází *Perlou* a probírají pětiletku a úspěchy s vývozem a výrobou obecně.

Dnes nelze o tomto nalézt ani zmínku. Jeho osoba a historie *Perly* z té doby elektronicky neexistuje a po kontaktování městského archivu mi bylo řečeno, že takové informace se v archivu nenacházejí a ani neuchovávají »z důvodů jejich významu«. Bylo tedy nutné jednat na vlastní pěst a, jak jsem již uvedla v první odpovědi, nabídka spolupráce s KSV přišla právě vhod. Fungujeme na bázi vzájemné opory a informovanosti.

Máte nějaké odborné vzdělání v oboru historie, archivnictví či knihovnictví?

Dovolím si odpovědět s nadsázkou: Mé vzdělání je život sám!

Co se týče odbornosti, tak jsem se v Lanškrounu učila obor *ruční umělecký knihař* a odborné teoretické předměty zahrnovaly historii umění, historii knihtisku, polygrafie a absolvovala jsem praxi v podobě renovací starých knih, vazby do kůže a 3D plastiky. Dějepis jako takový mne tehdy příliš nebavil z důvodu toho, že se mi informace podávané v hodinách zdály neúplné a omezené. Knihařina mě nesmírně bavila, ale nestačilo to do výše vzdělání, a proto jsem večerně vystudovala obchodní akademii.

(2015- V současné době se věnuji studiu speciální pedagogiky a psychologie, která mne začala zajímat právě díky mé práci i činnostem, které jsou ode mne očekávány.)

Vím, že jste maminkou. Kolik máte dětí a jak se vám daří skloubit rodinné povinnosti s vaší profesí a také s vaším - nikoli *koničkem*, nýbrž *koněm*?

Mám dva kluky. Filípka (devět let) a Ríšu (osm let). Vychovávám je sama, a musím se tedy opravdu otáčet. Je faktem, že celý den jedu na maximum, ale nijak mi to nevadí. Jsem ten typ, co nevydrží sedět na místě a musí být neustále v pohybu. Maturitu jsem dokončovala, když byl Ríšovi rok, a do toho jsem k mateřské pracovala tři roky jako finanční poradkyně. Kluky vedu k samostatnosti a jsou nyní ve fázi, kdy mi denní starosti ulehčují. Autobusem jezdí sami, ze školy nosí jedničky a navíc hrají fotbal, chodí na hodiny karate a na umělecké kroužky, takže si snad jednou najdou cestu, čím by chtěli být. Já dojíždím do Prahy, kde pracuji v sekretariátu Rozhodčí komise KSČM, takže samostatnost moji synové potřebují.

Myslím si, že se mi to i daří. No, a jak do svého napjatého harmonogramu vměstnám i spolupráci s KSV? Je to tak, že schůze většinou bývají ve večerních hodinách jednou, maximálně dvakrát do měsíce, a to jdou hoši se mnou. Dělají mi »sekretářky« a pomáhají s nošením papírů. Dokážou se i zabavit sami. Takže mě maximálně podporují, a za to jsem jim vděčná.

Co říkáte jako matka školáků soudobým učebnicím dějepisu či vlastivědy? Díváte se do nich?

Dnešní učebnice dějepisu mne naplňují hořkostí. Mám schované učebnice z dob, kdy jsem sama byla školačkou, mám ještě i učebnice z učiliště a střední školy. Takže srovnání mám. V těch soudobých jsou informace nepodrobné, a příliš objektivní též ne. Navíc spousta údajů v knihách chybí.

Mám ve sbírce i učebnici z roku 1932 a 1964 a mohu říci, že po jejich porovnání mne zavalily rozpaky, neboť každá z nich mluví jinak. To byl také jeden z impulsů, proč se zabývat historií a uvést dějiny na pravou míru. Jsem totiž díky tomuto svému »porovnávacímu systému« přesvědčena, že dějiny píše vítěz. Takže ty současné učebnice na mne působí jako protest proti minulosti, ať byla jakákoli.

Jak hodnotíte historické pořady v médiích, historické knihy, články apod.?

Televizi nemám. Jsem toho názoru, že bere lidem jejich cenný čas a dětem dětství. Ale u babičky občas sledujeme TV kanály vysílající dokumentární pořady a přijde mi, že především ty historické, zaměřené na minulý režim, jsou zpracovány tak, aby byly vytknuty pouze chyby a špatnosti, ale to dobré, co minulost přinesla, v dokumentech, ale i novinách či učebnicích postrádám.

Slavili jsme 28. říjen. Je tento státní svátek pro vás inspirací, abyste šířejí vysvětlovala synům, co se tento den stalo, abyste například s nimi navštěvovala památná místa spojená se vznikem ČSR?

Synům zatím 28. říjen nevysvětluji. To budou probírat ve čtvrté třídě ZŠ a tehdy vystoupí do popředí i má role, kdy budu moci dětem vysvětlit to, že v tento den se slaví vznik naší země, jak ji má generace znala: silné a odhodlané růst v lepší domov, což se sice hned nepodařilo, ale po roce 1948 se na tom začalo usilovně pracovat. Československo bylo silnou zemí a větší než naše současná republika. Dnes toto datum vnímám jako smutný projev minulosti, kdy se sny staly základnou pro budování i dnešní korupce a lži, ve kterých musí Češi žít. A někteří to tak i chtějí. Památná místa jsou symboly, které nám připomínají naši tehdejší velikost. Takže ano – při společných procházkách s dětmi je navštěvujeme.

Co myslíte, nemizí české vlastenectví? Nejsme vlastenci jen při sportovních zápasech?

V tomhle případě nedokážu objektivně soudit, ale můj pohled na to je takový, že do ještě nedávné doby jsme mohli říci, jak hrdí jsme na svou zemi. Co vše se pracně vybudovalo a patřilo nám - ano, na to vše jsme mohli být hrdí. Ale nyní - nač můžeme být hrdí? Prakticky vše, co patřilo našemu lidu, bylo rozprodáno, zprivatizováno nebo zahanbeno a českému lidu nezůstalo nic. Tedy po té materiální stránce.

V ostatních případech si dovolím tvrdit, že jsme národem hrdinů. A mnozí lidé, ač byli zlomeni, uchovávají ve svých srdcích naději, která jim jejich čest a úctu k sobě samým vrátí. Do té doby si projevy vlastenectví nechávají na fotbalová či hokejová utkání, kde mohou beztretně projevít to, co v nich bylo vždycky.

Ladislava Šimková, Haló Noviny, 4.11.2014

INFORMAČNÍ ZDROJE VĚNOVANÉ OSOBNOSTEM

Správný informační zdroj musí být spolehlivý a seriózní. Navzdory tomu může vydat zajímavý příběh. Chtěla bych vám načrtnout jeden, který lze zpracovat ve škále od románu pro ženy po drama. Tíhu dramatu nasál z tvrdé doby, ve které se odehrál. Jinak by byl vlastně všední. Potkali se dva mladí lidé.

Jedním z protagonistů je **František Mařík**. Mohl to být původně docela nudný mládenec, medik, svědomitě zabořený do knih. Veselý studentský život nechal plynout kolem sebe. Mělo to svůj důvod. Studovat mohl jen díky podpoře starších sourozenců, kteří mu dopřáli, co sami neměli. Žádný div, že se snažil, aby jeho studium bylo co nejméně nákladné.

Nakonec nedostudoval. Postihl ho Mnichov, německá okupace a zavření českých vysokých škol. Začal pracovat jako pomocný dělník a intenzívně se zapojil do protifašistického odboje. Koordinoval činnost ilegálních stranických buněk v pražských závodech. Tak se setkal s brněnskou rodačkou **Josefou Fajmanovou**, která se stala jeho spolupracovnicí a přítelkyní. Dívka byla o několik let starší, a zkušená odbojářka. Už za republiky pracovala v Komsomolu, Federované dělnické tělovýchově a Národním hnutí pracujících mládeže. Za okupace byla instruktorkou 1. a 2. vedení KSČ; údajně jediná žena, která pracovala v ilegalitě na tak vysoké úrovni. Oba mladí lidé skončili v rukou gestapa a před smrtí prošli mučením. František byl popraven v Drážďanech. Josefa se ve vězení zabila sama z obavy, že nevydrží mučení a mluvením přivede jiné do neštěstí.

Co můžeme nabídnout tomu, kdo by si chtěl přečíst víc?

Fond příruční knihovny Sekce regionálních dějin:

O této knihovně se dočtete více na jiném místě Zpravodaje. V jejím fondu najdete tuto knihu:

HÁJKOVÁ, Alena a Dušan Tomášek. *František Mařík: portrét člověka, který chtěl léčit lidi od bolesti a násilí.*

Maříkův portrét v této knize je poutavý a detailní. Velkou část obsahu tvoří Maříkovy dopisy z vězení a vzpomínky pamětníků.

O Josefě Fajmanové takový zdroj nemáme a je třeba hledat v knihách o jiných osobnostech. Kromě citované knihy o Františku Maříkovi stojí za to se podívat do publikace o Anežce Malé:

ŠTRAIT, Jaroslav. *Spojka ústředního vedení: život Anežky Malé.*

Katalog příruční knihovny:

Při hledání vám pomůže katalog knihovny, který najdete na stránkách Fóra společenských věd <http://forum.klubspolved.cz/>

jako Kovanda, F. a kol.: Dokumentace k regionálním dějinám II. (z 2.3.2015).

Přímý vstup je alternativně na URL http://forum.klubspolved.cz/Katalog_2015.docx.

Tato dokumentace je vedena v Excelu a osobnostem je věnována kategorie C.

Většina záznamů v kategorii C obsahuje odkaz na rozšířenou anotaci evidované publikace.

Tyto anotace jsou nadto dostupné i v uceleném dokumentu na URL

<http://forum.klubspolved.cz/Anotace-reg-hist-C.htm>, v němž můžete použít běžné

vyhledávací prostředky, i když neznáte konkrétní knihu. Dokument je prohledáván Googlem.

Kartotéky:

Dr. František Kovanda nás před rokem překvapil krabicemi a sešity novinových výstřižků. V kartotékách jsou obsáhlé články – přečtete je a znáte životopis – ale i krátká oznámení a zprávy rozsahem mezi oběma krajnostmi.

V kartotéce se dočteme o známých osobnostech i o lidech, kteří jsou sice zajímaví, ale archivovaný výstřižek se pomalu stává jejich jedinou veřejnou stopou. Tyto výstřižky jsou zvláště cenné. Ne vše bylo excerpováno do národní bibliografie, ne vše je digitalizováno (nemluvě o dostupnosti) a proto je tím důležitější uchovávat i nepatrné stopy levicových osobností.

Najdeme v těchto kartotékách něco o našich dvou protagonistech? V knihách vyhrál František Mařík. Zde se situace obrátila. Máme hodně výstřižků věnovaných Josefu Fajmanové, ale František se musí spokojit se zmínkami v textech o Josefu.

Kartotéky jsou po domluvě dostupné vážným zájemcům v klubovně Klubu společenských věd. Nyní máme nově k dispozici jejich digitální podobu ve formátu jpg i jako obrázky začleněné ve wordovském dokumentu. Kompletní digitalizace je dílem spolupracovníka Sekce regionálních dějin Svatopluka Čecha.

S oskenovanými dokumenty pracujeme dál. Musíme dotáhnout jejich formální úpravu a vybrat způsob co nejefektivnějšího začlenění mezi ostatní elektronické zdroje. V tomto ohledu – pokračování příště ☺ .

V kartotékách máme materiál pro publicisty, kteří by chtěli zpracovávat medailonky k výročí osobností, pro lektory i studenty našeho vzdělávání. Sami se snažíme jít příkladem. Materiály z kartotéky byly využity např. v programu Setkání regionálních historiků, obecních kronikářů a pamětníků Květnového povstání 1945 k 70. výročí osvobození 4. 5. 2015 v budově Magistrátu hl. m. Prahy. Dokumenty o básníku Ivanu Javorovi byly využity k přípravě dvojstrany v Lípě č. 1/2015.

Eva Bartůňková

Matica Slezská

V dokumentech o činnosti Komise mládeže ÚV KSČM je zařazen zajímavý dopis. V listopadu 2008 Ing. Jaromír Brauer z Opavy zaslal dopis předsedkyni této komise, poslankyni PČR Kateřině Konečné ve kterém ji informoval jaké akce pořádá Matica Slezská pro mládež, studenty o boji proti fašismu, o vojenských opevněních, která byla vybudována na Opavsku. Informace o regionálních dějinách zajímavá. Zajímavá zpráva byla zveřejněna v Haló novinách (11.8.2015) "Výstava o zkáze a znovuzrození Opavy". Stačil jeden telefonický rozhovor a vznikla dobrá spolupráce s naší sekci regionálních dějin. Obdrželi jsme od Ing. Jaromíra Brauera řadu dokumentů o historii Českého Slezska, o významných slezských měst a obcí a zvláště pak přehled - výběr regionální literatury. On sám je autorem (kolektiv) několika prací, např. Opava-příroda, historie, osobnosti, památky, kultura, průmysl, služby (Opava 1998).

Mládežnická historie

"Do rukou dostáváme" - tak se to říká v sekci regionální historie, desítky, stovky historických dokumentů, zejména publikací, ale také odborářské a mládežnické dokumenty, tedy z historie zmíněných společenských organizací, které působily po roce 1945. Mezi ně ale také již patří ty, které dokumentují činnost mládežnických organizací od roku 1990. Mezi mnoha desítkami mládežnických organizací (mnohé přestaly po krátké době existovat) zahájil v dubnu 1990 svou činnost Komunistický svaz mládeže.

25.výročí jeho vzniku dalo impuls k tvorbě "**KRONIKY komunistického a levicového hnutí mládeže v České republice v letech 1990 - 2015**". Jsou průběžně zaznamenávány uskutečňované akce tohoto mládežnického hnutí nejen v Praze, ale i v mnoha místech republiky. Vedení sekce předpokládá, že tato Kronika bude dobrým příspěvkem nejen ke vzpomínanému 25.výročí vzniku KSM, ale i k jeho 95. výročí vzniku v únoru v roce 2016.

Užitečná spolupráce

Vzájemná spolupráce se vyplácí. Mezi Sekcí regionální historie KSV a Historicko-dokumentační komisí Klubu českého pohraničí probíhá vzájemná výměna zkušeností v badatelské a zpracovatelské činnosti na úseku regionální historie našeho pohraničí, konkrétně jeho okresů a řady míst. Mezi významné společné úkoly je možné zařadit zpracovávání dokumentace o jejich rozvoji po roce 1945, rozvoje zemědělství i budování průmyslu. Významnou úlohu sehrávaly jednotky a útvary Pohraniční stráže, její příslušníci, kteří vedle své služby při ochraně státní hranice pomáhali všude, kde to bylo potřeba v obcích, nejen v brigádnické pomoci, ale i v rozvíjení kulturní, osvětové a sportovní činnosti. Byli dobrými a spolehlivými ochránci klidného života občanů v pohraničí.

Na společné poradě dne 29.září 2015 byla projednána obsahová i organizační příprava semináře Národní rady KČP na jaře v příštím roce k obsahu publikace "**Svoboda zrozená v boji. Revoluční léta 1944-1948**". (Orego 2015).

Vzpomínka na Rožmitál pod Třemšínem

Na setkání regionálních historiků, kronikářů a pamětníků uspořádané u příležitosti 70.výročí osvobození Československa od fašismu v květnu 2015 v Rožmitále pod Třemšínem jistě mají ti, kteří se stali účastníky, dobré vzpomínky. Přispělo k tomu samotné město a jeho vedení. Musíme však uvést konkrétněji dvě významné osobnosti, které pečují o jeho kulturní život, **Dana Súlovcová** je významnou pracovnící Centra celoživotního vzdělávání s knihovnou manželů Tomanových. Pro účastníky setkání připravila v sále knihovny výstavu regionální literatury. Uvedme v první řadě díla spisovatele J.K.Beneše "Rudá v černé", "Ohnivě písmo", "Cesta do neznáma", "Hra o život", "Dítě pro štěstí", "A přece se dočkal". V jejich obsahu se věnuje boji proti fašismu, ale i např. nové výstavbě plzeňské Škodovky po americkém náletu. Zdeněk Kárník se věnoval boji brdských partyzánů, Vojtěch Laštovka "Odboji pod Třemšínem", František Hála "Příspěvek k dějinám Rožmitálska v období let 1939-1948", Josef Velfl "Příbramsko za heydrichiády,

"Ke svobodě", Čestmír Amort "Partyzáni na Podbrdsku". To zdaleka není výčet všech vystavovaných publikací zabývajících se regionálními dějinami. Dana Súlovcová pro návštěvníky připravila ke každé knize i stručnou recenzi obsahu.

František Žán, pracovník městského kulturního střediska připravil ukázkou rožmitálských městských kronik. Své vystoupení nazval "Kronika města jako zrcadlo a svědectví". V úvodu uvedl zákonné normy týkající se vedení kronik, které ovlivňují kronikářskou práci, jaké mají být i náležitosti kronik. A co je důležité. Uvedl rozbor činnosti rožmitálských kronikářů, kterých se dosud vystřídalo šest. Kronika města je zpracována od roku 1930. Přiblížil také ukázky kronikářských zápisů jednotlivých rožmitálských kronikářů. V současné době tuto funkci plní paní Radka Srnková. Dodatečné díky spolupracovníkům Sekce regionálních dějin KSV.

